

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Rigsrevisionen har i et udkast af 1. april 1992 til beretning til Statsrevisorerne om opkrævning af gebyrer og formålsbestemte afgifter givet udtryk for betænkelighed med hensyn til det kalkulations- og hjemmelsgrundlag, der hidtil har været gældende for opkrævning af gebyrer på en række områder bl.a. inden for Justitsministeriets lovgivning. Rigsrevisionens beretningsudkast indeholder en opfordring til, at der tages initiativ til, at forskellige gebyrer og afgifter på Justitsministeriets område optages direkte i lovgivningen, såfremt det ønskes at fastholde størrelsen af disse.

Lovforslaget fremsættes på baggrund heraf.

Rigsrevisionens undersøgelse af hjemmelsgrundlaget for statens opkrævning af gebyrer og formålsbestemte afgifter omfatter alle ministerområder og peger på en række forskellige hjemmelsspørgsmål.

For Justitsministeriets vedkommende rejser der navnlig spørgsmål om, hvorvidt der er det fornødne forhold mellem indtægterne og udgifterne på forskellige gebyrområder, og om der på Justitsministeriets område er det fornødne grundlag for at foretage en opgørelse af udgifterne.

Med hensyn til nummerpladegebyret anfører Rigsrevisionen, at de af Justitsministeriet medregnede omkostninger til dækning af politiets samlede kontrolsystem efter Rigsrevisionens opfattelse i ikke ubetænkelig grad går udover selve de materiale-mæssige og administrative omkostninger ved fremstilling og salg af nummerplader. Det fremgår ikke af hjemmelsgrundlaget, at de modsvarende udgifter også omfatter udgifter til politiets samlede kontrolsystem. Justitsministeriets brede tolkning af modsvarende udgifter betyder efter Rigsrevisionens opfattelse, at man administrativt har meget vide rammer til at fastsætte størrelsen af gebyrer og afgifter. Rigsrevisionen fremhæver i den forbindelse, at man ikke har afdækket en tilsvarende »udbredning« af begrebet de modsvarende udgifter på andre ministerområder. Rigsrevisionen udtaler endvidere, at man på grundlag af politiets regnskabssystemer ikke er i stand til

at foretage en nøjagtig afgrænsning og bestemmelse af de (til gebyrerne) modsvarende udgifter, og at medregningen af politiets almindelige aktivitet i meget vid udstrækning reelt bygger på et skøn, som Rigsrevisionen vanskeligt kan vurdere.

Området giver bl.a. på dette grundlag Rigsrevisionen anledning til bekymring, og Rigsrevisionen foreslår i sine afsluttende bemærkninger (punkt 165) mere generelt, at der tages initiativ til, at gebyrer og afgifter optages direkte i lovgivningen på de pågældende områder. Alternativt kan det overvejes at nedsætte betalingen, så provenuet af de enkelte ordninger alene dækker de modsvarende udgifter opgjort efter reglerne i budgetvejledningen m.v.

Justitsministeriet kan tiltræde de af Rigsrevisionen anførte synspunkter. Justitsministeriet er således enig i, at den af Rigsrevisionen omtalte brede tolkning af begrebet modsvarende udgifter, som blandt andet på nummerpladeområdet giver sig udslag i medregningen af udgifter til politiets almindelige kontrolopgaver, må give anledning til betænkeligheder blandt andet i lyset af de meget vide rammer for fastsættelse af gebyrer og afgifter, som den åbner mulighed for. Det gælder ikke mindst, fordi politiets regnskabssystemer er opbygget på en sådan måde, at man nok kan registrere provenuet for de enkelte gebyrer, men ikke hvor mange ressourcer der til enhver tid medgår til løsningen af bestemte opgaver, således at medregningen af udgifter til politiets almindelige aktivitet, som fremhævet i beretningsudkastet, reelt i meget vid udstærkning må bygge på et skøn, som Rigsrevisionen vanskeligt kan vurdere.

Tilsvarende spørgsmål om det beregningsmæssige grundlag for gebyrfastsættelsen foreligger efter beretningsudkastet ikke inden for andre ministerområder, og i overensstemmelse med det ovenfor anførte foreslås det derfor, at de af Rigsrevisionen rejste spørgsmål på Justitsministeriets område afklares ved, at de omhandlede gebyrer og afgifter optages direkte i lovgivningen.

Lovforslaget er i øvrigt udarbejdet på grundlag af en samlet gennemgang af alle gebyr- og afgiftsområder under Justitsministeriet. Som nævnt ovenfor har